

SYLABUS PRZEDMIOTU W SZKOLE DOKTORSKIEJ

Tytuł	<i>Komparatystyka współczesnych instytucji politycznych</i>
Tytuł w jęz. ang.	<i>Comparative studies of contemporary political institutions</i>

Status przedmiotu	obowiązkowy dla:
	do wyboru dla: doktorantów ścieżki nauki o polityce i administracji oraz wszystkich pozostałych doktorantów SzD SGH

Autor/autorzy sylabusa:	Zespół :	koordynator: dr hab. Bogusław Pytlik, prof. SGH
		członek zespołu
		członek zespołu

Sygnatura przedmiotu:

Część A

1. Syntetyczna charakterystyka przedmiotu (główne hasła – około 400 znaków):

Analiza instytucji politycznych, mechanizmów i procedur ich funkcjonowania. Ocena efektywności działania współczesnych instytucji politycznych. Instytucjonalny, funkcjonalny i regulacyjny aspekt funkcjonowania instytucji politycznych. Złożona charakterystyka porównawcza naczelnych organów władzy państwowej (głowa państwa, parlament, rząd) oraz innych instytucji politycznych współczesnych państw demokratycznych.

2. Słowa kluczowe (3 – 6 słów):

Instytucja polityczna. Państwo. Komparatystyka. Konstytucja. Efektywność.

Część B

Przedmiotowe efekty uczenia się		Powiązanie z efektami uczenia się dla SzD
Wiedza (liczba efektów od 2 do 5)		
W.1	Doktorant posiadał wiedzę na temat zasad konstytucyjno-prawnych współczesnych państw demokratycznych.	P8S_WG P8S_WK
W.2	Doktorant zna instytucje polityczne współczesnych państw oraz dysponuje wiedzą na temat dynamiki ich zmian w przeszłości.	P8S_WG

W.3	Doktorant zna pozycję obywatela w państwie oraz relacje jakie go łączą z konkretnymi instytucjami politycznymi.	P8S_WK
Umiejętności (liczba efektów od 2 do 5)		
U.1	Doktorant analizuje przyczyny i przebieg konkretnych procesów politycznych i zjawisk z nimi związanych.	P8S_UW
U.2	Doktorant potrafi wykorzystać nabytą wiedzę do charakteryzowania stylów rządów w państwach współczesnych, a także do interpretowania przepisów konstytucji w odniesieniu do instytucji politycznych.	P8S_UW
U.3	Doktorant potrafi ocenić niezbędność instytucji politycznych dla rozwoju cywilizacyjnego społeczeństw, a także inicjować debatę na ten temat.	P8S_UK
Kompetencje społeczne (liczba efektów od 1 do 3)		
K.1	Doktorant wykazuje zróżnicowane podejście do instytucji władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej w państwach współczesnych. Potrafi formułować wątpliwości i problemy dotyczące ich funkcjonowania.	P8S_KK
K.2	Doktorant potrafi wykorzystać swoją wiedzę i umiejętności do wyjaśniania i uczenia innych osób.	P8S_KR
K.3	Doktorant docenia znaczenie aktywności obywatelskiej w funkcjonowaniu instytucji obywatelskich. Jest świadomym uczestnikiem procesów decyzyjnych w życiu politycznym, gospodarczym i społecznym.	P8S_KR

Część C

Semestralny plan zajęć:

1. Zakres przedmiotu, podstawowe kategorie pojęciowe, relacje z innymi naukami humanistycznymi i ekonomicznymi.
2. Komparatystyka systemów politycznych. System demokratyczny – geneza, cechy szczególne i funkcjonowanie.
3. Geneza autorytarnej i totalitarnej stylu rządów – cechy szczególne i funkcjonowanie konkretnych instytucji politycznych w konkretnym reżimie politycznym.
4. Zasady ustrojowe współczesnych państw demokratycznych.
5. Geneza i rozwój konstytucjonalizmu. Model kontynentalny konstytucji, model skandynawski i model anglosaski.
6. Systemy wyborcze państw demokratycznych. Rozwój i demokratyzacja prawa wyborczego. Systemy: większościowy, proporcjonalny i mieszany.
7. Parlamenti i ich rola we współczesnych systemach politycznych. Struktura, funkcje i relacje parlamentów z innymi instytucjami systemu politycznego.
8. Instytucja głowy państwa w monarchiach. Kompetencje i relacje monarchy z innymi instytucjami systemu politycznego.
9. Instytucja głowy państwa w republikach. Kompetencje i relacje prezydenta z innymi instytucjami systemu politycznego.

10. Premier i rząd we współczesnych systemach politycznych. Sposób powoływania, koalicje rządowe, rządy mniejszościowe, zmiany w składzie rządów. Administracja rządowa.
11. Organy władzy sądowniczej systemach politycznych współczesnych państw.
12. Samorząd terytorialny w państwach demokratycznych. Struktura samorządu terytorialnego.
13. Referendum w systemach politycznych - istota, rodzaje referendum, praktyka referendum w Europie.
14. Grupy interesu w państwach demokratycznych. Pojęcie grup interesu i ich rodzaje.
15. Współczesne instytucje polityczne a media.
Literatura podstawowa (jeśli wybrane fragmenty publikacji zwartych, to wskazane podanie rozdziałów, ew. stron):
1. B. Banaszak, <i>Porównawcze prawo konstytucyjne współczesnych państw demokratycznych</i> , Warszawa 2012.
2. K.A. Wojtaszczyk, <i>Systemy polityczne państw Unii Europejskiej</i> , Warszawa 2012.
3. A. Antoszewski, Z. Herbut, <i>Systemy polityczne współczesnej Europy</i> , Warszawa 2005.
4. A. Antoszewski, Z. Herbut, <i>Systemy polityczne współczesnego świata</i> , Wrocław 2005.
5. <i>Konstytucje państw Unii Europejskiej</i> , red. W. Staśkiewicz, Warszawa 2011.
6. S. Grabowska, <i>Formy demokracji bezpośredniej w wybranych państwach europejskich</i> , Rzeszów 2009.
Literatura uzupełniająca (jeśli wybrane fragmenty publikacji zwartych, to wskazane podanie rozdziałów, ew. stron):
1. <i>Zasady podziału władzy we współczesnych państwach europejskich</i> , tom 1, red. S. Grabowska, R. Grabowski, Rzeszów 2016.
2. <i>Systemy polityczne Europy Środkowej i Wschodniej. Perspektywa porównawcza</i> , red. A. Antoszewski, Wrocław 2006.
3. <i>Prezydent w państwach współczesnych. Modernizacja instytucji</i> , red. J. Osiński, Warszawa 2009.
4. S. Grabowska, <i>Sądy konstytucyjne w wybranych państwach europejskich</i> , Rzeszów 2008.
5. S. Grabowska, <i>Formy demokracji bezpośredniej w wybranych państwach europejskich</i> , Rzeszów 2009.

Część D	
Forma zajęć:	Wymiar zajęć w godz.:
Ogółem godzin <i>w tym:</i>	30
Konwersatorium	30
Elementy oceny końcowej (ogółem 100%), w tym:	
Test	70%
Prezentacja	30%
Liczba punktów ECTS	3

Część E

Metody dydaktyczne (nauczania) stosowane przez prowadzącego

M.3. wykład konwersatoryjny (z *aktywnością doktorantów*),
M.11. dyskusja dydaktyczna,
M.12. praca w grupach.
M.13. prezentacja referatów.

Część F

Metody weryfikacji (sprawdziany) osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia

W.4. test,
W.8. prezentacja,
W.9. obserwacja i ocena sposobu zgłaszania problemu, zadawania pytań na zajęciach,
W.10. obserwacja i ocena sposobu/kultury prowadzenia dyskusji i argumentowania.